

EL CANAL XERTA-SÉNIA El dir. gral. de Desenvolupament Rural assegura a l'Ebre que la infraestructura ja feta no es vendrà ni es traurà a concessió

Ve de la pàg. 3

ses", segons lamenta el coordinador d'UP a les Terres de l'Ebre, Joan Montesó i, sobretot, el risc que la infraestructura, sobre la base d'una nova legislació que permet la compravenda de drets a través dels anomenats bancs d'aigua, acabe canalitzant un transvasament cap al sud, cap al País Valencià. "Una volta arriba l'aigua a Ulldecona [el final del canal projectat], ja pot passar a la Confederació del Xúquer i executar-se un transvasament", alerta Font, que revela que fins i tot algun excàrrec d'Agricultura que havia defensat públicament que la morfologia telescòpica del canal (l'argument dels que sempre han negat el risc: menys llera i diàmetre a mesura que s'allunya del punt de captació) impedia fer un transvasament, "ha reconegut posteriorment que això és fàcil de canviar". "Després de molts anys de lluita, ens podem trobar un resultat inesperat, com a societat i com a país, perquè en l'actual context de privatitzacions, si la Generalitat ven aquest canal a un fons d'inversió, el comprador li buscarà el màxim rendiment com siga", es refereix Montesó a l'ombra del transvasament, que també és cert que ha estigmatitzat el canal fins al punt de dissuadir també algun pagès.

DIRECTE AL SEGON SECTOR En aquest context, què se n'ha de fer, del canal? Tant el govern com la Comunitat del Xerta-Sénia confien que es puga començar a regar pels sectors 2 i , i a tornar sense data el primer, segons contempla Jordi Sala i explica Lluís Cortiella: "Hi ha zones d'aquests sectors [als termes d'Aldover, els Reguers, Jesús, Roquetes o Vinallop] que es podrien regar per decantació [sense noves inversions en mecanismes de bombeig o basses de regulació] i això és el que estem sondejant actualment, analitzant també si es poden configurar zones amb regants agrupats o, per contra, es tracta de finques disseminades. Seria qüestió d'activar-ho amb la mínima inversió".

El preu de l'aigua és una variable que els detractors del projecte creuen que ha jugat a la seua contra. "Als pagesos, se'ls va dir que s'hi apuntessin, que l'aigua seria barata, i després els han demanat 3.000 euros per hectàrea i no se'ls ha explicat que, a sobre, quan el canal funcione, perdran els drets sobre els seus pous", carrega Font. Cortiella fixa, però, unes condicions econòmiques més avantatjoses: en el primer sector, el que no hi ha manera de desencallar, tindre accés a l'aigua com a reg de suport costaria 1.231 euros per hectàrea (sense IVA) i per al ple reg, 1.800 euros

Imputació de Víctor Gimeno en el marc de la judicialització dels canals de regadiu

■ El titular del jutjat número 2 de Tortosa ha imputat l'exdirector dels serveis territorials del departament de Medi Ambient a les Terres de l'Ebre, Víctor Gimeno, en la investigació oberta sobre les obres del canal Xerta-Sénia arran de la denúncia de la PDE per la construcció d'una bassa dins del Parc Natural dels Ports, segons ha confirmat l'Agència Catalana de Notícies. Fiscalia hauria instat la imputació de l'exalt càrrec en el marc d'unes diligències que van més enllà de l'obra concreta i qüestionen la utilitat i el dimensionament del projecte, i que continuen encara obertes i sota secret de sumari. El moviment antitransvasament apuntava el 2010 en una denúncia davant el Seprona que, dins les obres del Xerta-Sénia, s'havia construït la bassa de regulació de l'Os-sera, al terme municipal d'Alfara de Carles (Baix Ebre), en terrenys dins del perímetre del Parc Natural dels Ports, un espai protegit, i dins d'una zona catalogada com a Lloc d'Interès Comunitari (LIC) i Zona d'Especial Protecció de les Aus (ZEPA). A partir d'aquí, segons explica Matilde Font, la Plataforma va trasmetre al fiscal de Medi Ambient que tant la bassa com el canal no havien estat programats d'acord amb les dimensions que requiriria un projecte pensat per al regadiu, sinó que excedien aquestes suposades capacitats amb l'objectiu de regular i materialitzar un transvasament d'aigua de l'Ebre cap al País Valencià. A partir dels arguments de la PDE, el ministeri públic

va demanar un informe a la Fiscalia de l'Estat, que va ser incorporat a les diligències del jutjat número 2 de Tortosa, que considerava obertament el regadiu com un projecte "sense objectius clars ni ben dissenyats". Apuntava que està "sobredimensionat" per la gran diferència entre la demanda potencial màxima d'aigua per a ús agrícola -51 hectòmetres cúbics- i les concessions atorgades (74). Aquest desfassament, subratllava, podria ocultar un transvasament cap al sud. El contingut de l'informe ja l'havia fet públic la PDE l'any passat. L'esclarament de les "conseqüències ambientals" del projecte en tota la seua dimensió suposarien una segona imputació sobre Gimeno, que encara no se sap, doncs, si haurà d'assumir conseqüències penals o només administratives. "Tinc la consciència ben tranquil·la. Racional-

ment, són molt difícils de defensar aquestes imputacions", ha declarat a l'ACN Gimeno, històric dirigent d'ICV a l'Ebre i reconegut militant antitransvasament que va ocupar el càrrec des del 2004 fins al 2010. Sorprèn i totalment contrariat per la situació, l'exresponsable territorial de Medi Ambient al territori veu "il·lògic, incompreensible i absurd" l'argumentari en el qual es basen les acusacions. Addueix que en cap cas va promoure ni va aprovar el projecte que impulsava el departament d'Agricultura a través de l'empresa Regsa, ni va participar en l'autorització de la declaració d'impacte ambiental. Es mostra perplex perquè, a partir d'una qüestió urbanística, com és el cas concret de la bassa, se'l relacione amb la finalitat última del projecte de canal de regadiu. "Fiscalia em fa responsable del projecte en ell mateix, com si en fos el constructor, l'executor, el beneficiari del Xerta-Sénia o d'un transvasament.", abunda. El Xerta-Sénia no és l'únic canal de regadiu que la PDE ha dut a la justícia. També van presentar un informe a la Fiscalia de Barcelona sobre el Segarra-Garrigues tot denunciant que no es reduís la magnitud del canal proporcionalment a la reducció d'hectàrees imposada per Europa en favor de les zones ZEPA. "Sabem que Barcelona ho ha transmès a la Fiscalia de Lleida; haurà vist que el projecte no està prou clar i s'ha d'analitzar", interpreta Font.

per hectàrea. Però aquest preu pujaria fins als 2.436 euros per hectàrea quan el canal funcionés a ple rendiment i la tarifa inclogués les bombes de captació pendents (ara només n'hi ha quatre de vuit) o l'asfaltat dels camins paral·lels, entre altres actuacions. UP qüestiona que no s'ha sabut captar el perfil de pagès que podia estar interessat en el projecte, que seria "aquell que ja rega i té una infraestructura de reg feta", oferint-li un preu prou

competitiu. "En les mateixes condicions, fa cinc anys, això hagués tingut una marxa triomfal, però ara hi ha un retraïment general i encara més de la pagesia de l'oli-va i el cítric, amb preus més baixos que mai", imputa Cortiella la paralització a la crisi agrària, i hi afegeix l'envelliment de la pagesia, confiant que en 10 o 15 anys es pugui produir una regeneració que al seu torn UP defensa que hauria de tutelar l'administració.

NI VENDA NI CONCESSIÓ L'altre horitzó del controvertit canal és la seua continuació, des del Mas de Barberans fins a Ulldecona. Falten 18 quilòmetres i el director general d'Agricultura fa el mateix raonament de partida: si no hi ha pagesos disposats a jugar-hi, no hi haurà obra. Això sí, deixa clar que el finançament del canal pendent es farà per la via ordinària, amb càrrec als comptes de la Generalitat i recalculant el cost a la baixa per la davallada del preu de l'obra pública, i no a través del finançament privat: s'havia especulat amb l'anomenat mètode alemany a través d'una concessió. I en relació a la infraestructura ja feta, i en resposta al recel d'UP, també assegura que "no hi ha cap voluntat de vendre-la ni de traure-la a concessió". Sobre la continuïtat de l'obra, la Comunitat de Regants considera que és tot just en els trams pendents, sobretot a Santa Bàrbara i la Galera, on hi ha més expectativa de reg. ■